

Roman Małecki

Sprawozdanie z działalności za rok 1997

Studia Włocławskie 1, 44-58

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZA ROK 1997/98

Teologiczne Towarzystwo Naukowe Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku odbyło w roku akademickim 1997/98 pięć roboczych spotkań naukowych, w których uczestniczyło każdorazowo od 12 do 26 osób. Wygłoszono pięć referatów. Poniższe sprawozdanie przedstawia problematykę poruszaną na spotkaniach roboczych.

1) 23 października 1997 r.

Prezes Towarzystwa, ks. Ireneusz Werbiński, wystąpił z inicjatywą wydania „Studiów Włocławskich”, co byłoby dobrym sposobem zaznaczenia przypadającej w przyszłym roku 75 rocznicy założenia Towarzystwa Teologicznego we Włocławku. Uczestnicy przychylnie przyjęli tę inicjatywę, wskazując jednocześnie na potrzebę takiej publikacji, która byłaby nie tylko uczczeniem rocznicy, lecz także mogłaby stanowić formę promocji włocławskiego środowiska teologicznego. Sugerowano także, aby – na ile możliwości finansowe na to pozwolą – numer jubileuszowy stał się zaczątkiem stałej serii publikowanej przez włocławskich teologów (i filozofów).

Referat na temat *Obrona chrześcijańskich wartości moralnych w dobie obecnej* wygłosił ks. prof. Stanisław Olejnik (jest on wydrukowany w niniejszym tomie – s. 105-113).

W dyskusji, prowadzonej przez ks. Werbińskiego, głos zabierali: ks. Mieczysław Łaszczuk, p. Mirosław Głazik, ks. Roman Małecki, ks. Henryk Pośluszny, ks. Stanisław Olejnik. Dyskutanci zwracali uwagę nie tylko na konieczność obrony podstawowych wartości moralnych, lecz także na niezwykle istotny sposób, w jaki dziś podejmuje się takowe próby. Podkreślono konieczność włączenia osiągnięć współczesnej psychologii w służbę ewangelizacji (ks. H. Pośluszny) oraz demaskowania pseudowartości, jakimi karmi dzisiejszego człowieka świat reklamy (p. M. Głazik).

2) 27 listopada 1997 r.

Na początku ks. Kazimierz Rulka przekonywał wątpiących o istnieniu Towarzystwa Teologicznego we Włocławku od 1928 r. na podstawie dwóch przekazów: ks. prof. S. Biskupskiego – z 1932 r. oraz ks. prof. M. Morawskiego – z 1934 r. Myśl powołania Towarzystwa powziął ks. prof. Bolesław Kunka w 1928 roku. Powstało ono w marcu tegoż roku. Zrzeszało wówczas ok. 40 kapłanów. Spotkania odbywały się raz w miesiącu. Od 1930 r. Towarzystwo prowadziło także wykłady otwarte dla inteligencji w okresie Adwentu i Wielkiego Postu.

Można powiedzieć, że wówczas Towarzystwo działało na polu naukowym, oświatowym i ascetycznym. Obecnie TTN skupia się głównie na działalności naukowej, zaś funkcję oświatową przejął Klub Inteligencji Katolickiej.

Nawiązując do tego, ks. rektor Wojciech Hanc oraz ks. Zbigniew Skrobicki przypomnieli kilku prelegentów, którzy przyjeżdżali do Włocławka i głosili referaty dla grona profesorów seminarium duchownego, chociaż nie funkcjonowało wtedy formalnie Towarzystwo Teologiczne.

W następnej kolejności głos zabrał prezes TTN, ks. Ireneusz Werbiński. Nawiązał do poprzedniego spotkania, na którym przedstawiono inicjatywę wydawania czasopisma TTN WSD. Po szerokich konsultacjach Zarząd ustalił, że powinna to być publikacja naukowa w formie roczników. Głównym jej celem byłaby promocja naszego środowiska naukowego.

Kolejnym punktem spotkania był **referat** wygłoszony przez ks. prof. dr. hab. Krzysztofa Koneckiego pt. *Sprawowanie błogosławieństw wydarzeniem kościelnym* (referat został opublikowany w czasopiśmie „Seminare” 13:1997, s. 13-23). Prelegent całość swojego wystąpienia przedstawił w ośmiu punktach: 1) Struktura błogosławieństw, 2) Szafarz liturgii błogosławieństw, 3) Uczestnicy błogosławieństw, 4) Zastosowanie znaków, 5) Strój celebransa sprawującego błogosławieństwa, 6) Łączenie błogosławieństw, 7) Okoliczności sprawowania błogosławieństw, 8) Wnioski końcowe.

W dyskusji, którą prowadził sam prezes Towarzystwa, udział wzięli księża (w kolejności zabierania głosu): Tomasz Kaczmarek, Wojciech Hanc, Zbigniew Skrobicki, Henryk Posłuszny, Mieczysław Łaszczyk, Stanisław Jankowski, Ireneusz Werbiński.

W nawiązaniu do referatu ks. T. Kaczmarek podkreślił głębokie zakorzenie w tradycji chrześcijańskiej znaku krzyża, jako integralnego elementu modlitwy błogosławieństw. Nowy ryt tymczasem na pierwszym miejscu stawia samą modlitwę błogosławieństwa, czyniąc tym samym ze znaku krzyża tylko jeden (nie najistotniejszy) element całego rytu. Ks. Kaczmarek podkreślił, że znak krzyża nieustannie towarzyszy chrześcijańskiej codzienności. Wyraża myśl o nieogarnionej miłości Boga ku człowiekowi. Jest wyznaniem wiary i uwielbieniem Boga w Trójcy Jedynego. Ks. Konecki wyjaśnił, że znak krzyża według nowego rytu jest tylko jednym z elementów rytu, stanowiąc sam w sobie (bez powiązania z modlitwą wyjaśniającą) „uboższą” formę błogosławieństwa. Obrzędy nie negują ani nie zabraniają stosowania tego znaku. Mając na uwadze ogromne znaczenie, jakie posiada znak krzyża w liturgicznych i pozaliturgicznych nabożeństwach w protestantyzmie i prawosławiu, ks. rektor W. Hanc zapytał, czy autorzy nowego rytu wzięli pod uwagę jego ekumeniczny wymiar.

W dalszej dyskusji wyniknęło kilka problemów, m. in: jaka jest różnica między błogosławieństwem udzielanym w liturgii przez kapłana a błogosławień-

stwem udzielanym przez biskupa (potrójne błogosławieństwo) – ks. M. Łaszczyk. Zapytał on też o możliwość łączenia błogosławieństw w liturgii sakramentu małżeństwa.

Ks. H. Posłuszny, zabierając trzykrotnie głos w dyskusji, dostrzegł m.in., że relatywnie małe znaczenie, jakie nowy ryt błogosławieństw przypisuje znakowi krzyża, może być wynikiem ogólnych trendów liberalnych w teologii posoborowej. Zwrócił także uwagę (odnosząc się pośrednio do pytania ks. Łaszczyka), że w swoich objawieniach Matka Boża przypisuje dużą siłę błogosławieństwu kapłańskiemu.

Ks. T. Kaczmarek poprosił o wyjaśnienie, czy nowy ryt przewiduje także błogosławieństwo bądź poświęcenie rzeczy materialnych (tablic, pamiątek i in.) i na jakie momenty teologiczne zwraca szczególną uwagę. Prelegent w odpowiedzi podkreślił, iż nowy ryt nie mówi o błogosławieństwach, a tym bardziej poświęceniach rzeczy, lecz o błogosławieństwach ludzi, którzy będą z nich korzystać. Niektórzy dyskutanci zapytali także o teologiczną poprawność błogosławieństw zwierząt (ks. W. Hanc) i broni (ks. Z. Skrobicki).

Dyskusję zakończył ks. I. Werbiński zwracając uwagę, iż błogosławieństwa nie mogą być traktowane jako znaki magiczne. Zakładają bowiem głęboką wiarę czyniącego w teologiczny sens znaku. Jako forma pozaliturgiczna mogą być formułowane własnymi słowami przez wypowiadającego.

Ks. Konecki podał na koniec kilka praktycznych wniosków, które mogłyby się przyczynić do pogłębienia teologii i szerszego zastosowania błogosławieństw w życiu chrześcijanina. Uwypuklił konieczność promowania teologii błogosławieństw w kręgach inteligencji. Wskazał na niezbędność wyjaśniania teologii błogosławieństw między innymi na konferencjach rejonowych księży. Konieczne jest także uważne śledzenie nowej literatury teologicznej na ten temat.

3) 18 lutego 1998 r.

Referat pt. *Polityka religijna dynastii Sewerów a stanowisko Kościoła wobec władzy świeckiej* wygłosił ks. dr hab. Jerzy P a ł u c k i, kierownik Katedry Zachodnich Ojców Kościoła na KUL-u i jednocześnie obecny przewodniczący Polskiej Sekcji Patologów. Treść referatu została przedstawiona w trzech punktach: 1) Kontekst religijny w państwie rzymskim za czasów panowania dynastii Sewerów, 2) Postawa chrześcijan wobec władzy świeckiej, 3) Wnioski końcowe – aktualność problematyki relacji: państwo – Kościół w czasach dzisiejszych a doświadczenie pierwszych wieków chrześcijaństwa (pełny tekst znajduje się w niniejszym tomie – s. 114-128).

W zakończeniu prelegent starał się zachęcić słuchaczy do twórczej refleksji nad znaczeniem nauczania Ojców Kościoła w poruszanej kwestii w kontek-

ście obecnej sytuacji Kościoła. Oczywiście należy pamiętać o swoistej „kontekstualności” owych relacji: państwo – Kościół. Inna jest bowiem na przykład sytuacja Kościoła w Polsce, inna w Ameryce Środkowej, a jeszcze inna w Chinach. Wydaje się jednak, że twórcze zmaganie się z tym problemem, do jakiego zostało zmuszone chrześcijaństwo w tamtych czasach, posiada dużą wartość także dla doby współczesnej. Pokazuje bowiem, że każde pokolenie musi na nowo przemyśleć swoją postawę wobec władzy świeckiej. Świadectwo Ojców Kościoła, tak jak i w innych kwestiach, tak i w tej posiada niezaprzeczone znaczenie w formie „lekcji ze społecznej nauki Kościoła” mówiącej do nas z przeszłości.

Po referacie odbyła się **dyskusja** prowadzona pod kierunkiem innego patrologa, ks. prof. Tomasza Kaczmarka. Podsumował on krótko referat, uwypuklając jego miejsca bardziej znaczące, zwłaszcza ze względu na aktualność tematu. W dyskusji głos zabierali (w kolejności): ks. Ireneusz Werbiński, ks. Stanisław Olejnik, bp Roman Andrzejewski, ks. Jerzy Bagrowicz, ks. Zdzisław Pawlak, ponownie bp R. Andrzejewski, ks. Henryk Posłuszny, ks. Leonard Fic i prelegent.

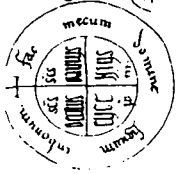
Wszyscy podkreślali aktualność tematu, trzech z nich (ks. I. Werbiński i ks. Z. Pawlak oraz bp R. Andrzejewski) wskazywali na różne koncepcje rozumienia „polityki” panujące w historii kształtowania się myśli społecznej, a posiadające niewątpliwe, czy wręcz rozstrzygające znaczenie dla omawianej problematyki.

Całość dyskusji podsumował ks. T. Kaczmarek. Spotkanie było kolejnym dowodem na to, iż historia jest ciągle żywa i nie na darmo nazywana jest nauczycielką życia. Oby tylko nasze pokolenie umiało się od niej uczyć! Także w trudnej kwestii relacji: państwo – Kościół.

4) 23 kwietnia 1998 r.

Prelegent, ks. prof. dr hab. Stanisław L i b r o w s k i, przedstawił dwa opracowania: 1) komunikat o bulli protekcyjnej pap. Eugeniusza III dla diecezji włocławskiej, z racji 850-lecia jej wystawienia, 2) referat pt. *Program prac nad dokumentami diecezji włocławskiej*.

Bullę protekcyjną dla biskupa włocławskiego Wernera wystawił w Reims 5 IV 1148 r. pap. Eugeniusz III, biorąc pod opiekę stolicy Apostolskiej diecezję włocławską. Zatwierdził przez to jej bogate uposażenie i granice, jakie „zostały wytyczone przez Idziego z Tuskulum, biskupa i legata apostolskiego” – przebywał on w Polsce w latach 1123-1124 – oraz księcia Bolesława Krzywoustego. Niestety obecnie ten ważny dla diecezji włocławskiej dokument nie znajduje się w Archiwum Diecezji Włocławskiej, ale w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie (sygnat.: perg. nr I, III/1).



Ego Eugenius catholice ecclesie eps
Ego Inasus zausulanus eps

Ego Inasus zausulanus eps
Ego Inasus zausulanus eps
Ego Inasus zausulanus eps

+ Ego Inasus zausulanus eps
Ego Inasus zausulanus eps

+ Ego Inasus zausulanus eps
Ego Inasus zausulanus eps

+ Ego Inasus zausulanus eps
Ego Inasus zausulanus eps

+ Ego Gregorius diaconus sancti Gregorius

+ Ego Guido diaconus sancti Martini

+ Ego Inasus zausulanus eps
Ego Inasus zausulanus eps

Ego Inasus zausulanus eps
Ego Inasus zausulanus eps
Ego Inasus zausulanus eps

Bulla protekcyjna z IV 1148 r. pap. Eugeniusza III dla biskupa wrocławskiego Wemera

Referat pt. *Program prac nad dokumentami diecezji wrocławskiej* prelegent przestawił w dwóch częściach: 1) prace dotychczas wykonane, 2) prace planowane na przyszłość.

Z prac dotychczas wykonanych wspomniał o swoim *Inwentarzu realnym dokumentów Archiwum Diecezjalnego we Wrocławku*. Dotychczas, w latach 1994-1997, ks. Librowski opracował i wydał własnym nakładem sześć tomów, czyli serię zawierającą dokumenty samoistne. Obecnie autor przygotowuje indeksy do tych tomów.

Z prac planowanych należy wymienić kontynuowanie *Inwentarza*, a następnie wydawanie źródeł.

Inwentarz ma objąć jeszcze dwie serie: 1) dokumenty z kopiań (jest ich 15 woluminów), 2) dokumenty wyciągnięte z akt (zespoły: biskupów wrocławskich, konsystorz, kapituł, archidiecezji gnieźnieńskiej).

Jeśli chodzi o wydawanie źródeł (zbiory dokumentów), ksiądz profesor zaproponował dwa sposoby: 1) zbiory tematyczne (aspektowe), 2) zbiór chronologiczny.

Jeśli chodzi o zbiory tematyczne, to wskazał jako najważniejsze i najbardziej potrzebne następujące: 1) źródła do dziejów zakrystii, skarbców, archiwów, bibliotek i muzeów kościelnych, 2) bullarium diecezji, 2) źródła do dziejów kapituł, 3) źródła do dziejów szkolnictwa, 4) źródła do dziejów szpitalnictwa, 5) źródła do dziejów miast diecezji, 6) źródła do dziejów relacji między biskupami i kapitułą a Gdańskiem, 7) zbiór testamentów wszystkich stanów.

Prelegent doceniając walory zbiorów tematycznych, opowiedział się jednak za zbiorem, w którym będzie się publikować dokumenty w ciągu chronologicznym. Zajmie to więcej czasu, ale uniknie się segregacji dokumentów na bardziej i mniej ważne; spotka się też z zainteresowaniem większego grona osób.

Ks. prof. Librowski wskazał na konieczność wydania najpierw źródeł, aby z kolei na nich można oprzeć się w opracowaniach. W przeciwnym bowiem razie powstają błędy i są powielane przez badaczy, którzy nie odwołują się do źródeł, ponieważ mają trudności w dotarciu do archiwów. Na przykład błędy Jana Długosza odnośnie do czasu powstania poszczególnych diecezji w Polsce powielano wielu późniejszych historyków. Przyznał jednak, że i w dokumentach zdarzają się ewidentne błędy, i pokazał dokument rzymski, w którym diecezja wrocławska nazwana jest metropolią.

W dyskusji, którą prowadził ks. Kazimierz Rulka, bibliotekarz seminarysty, zabrali głos: ks. Stanisław Olejnik, ks. Zdzisław Pawłowski, ks. Henryk Poślusznny, s. Laurencja Jędrzejczak i Wiktor Łyjak. Sugerowano, żeby wydawać dokumenty chronologicznie i zaopatrywać je w indeksy tematyczne (s. L. Jędrzejczak). Wskazywano też, że wydawnictwa źródeł przybliżają archiwalia do badaczy, którzy nieraz mają obiektywne i subiektywne trudności w do-

tarcu do archiwów, a niekiedy wynika to po prostu z niewiedzy (kto może przypuszczać, że niektóre dokumenty odnoszące się do organów jasnogórskich znajdują się akurat w Archiwum Diecezjalnym we Włocławku) lub z lenistwa (W. Łyjak). Ks. Stanisław Olejnik podkreślił wartość prac prowadzonych przez prelegenta i jego publikacji oraz zachęcał go, aby przygotował i wciągnął do wspól- pracy innych. Ks. K. Rulka stwierdził, że właściwie nie ma kogo wciągać do współpracy, ponieważ księża włocławscy, którzy ukończyli studia historyczne – obecnie obciążeni różnymi funkcjami – nie mogą więcej czasu poświęcić badaniom historycznym.

Zebranych interesowała też kwestia, kiedy należałoby obchodzić tysiąclecie diecezji włocławskiej (zapytał o to ks. Zdzisław Pawłowski). Ks. prof. Librowski odpowiedział, że gdyby Kruszwica należała obecnie do diecezji włocławskiej, jej 1000-lecie, jako kontynuatorki diecezji kruszwickiej, można by obchodzić w 2027 r.

Bp Bronisław Dembowski podsumowując spotkanie oświadczył, że jest jego stałą troską, aby w diecezji była odpowiednia kadra naukowców, w tym także historyków. Nikogo jednak nie można zmusić, żeby studiował akurat historię. Wyraził jednak nadzieję, że znajdą się kandydaci na historyków. Przyznał też, że trzeba zrewidować poczet biskupów włocławskich (chodzi o wyłączenie z niego biskupów kruszwickich podawanych przez Jana Długosza) na tablicach, które na rok 2000 mają być umieszczone w katedrze włocławskiej.

Prezes Towarzystwa, ks. Ireneusz Werbiński, rozdał zebranim plan publikacji („Studia Włocławskie”), która ma być wydawana przez Towarzystwo (do przedyskutowania na następnym spotkaniu – 14 maja). Ostateczny termin składania artykułów wyznaczono na 15 maja br.

5) 15 maja 1998 r.

Referat nt. *Psychiczne uwarunkowania kandydatów do kapłaństwa i życia zakonnego* wygłosił ks. Henryk P o s ł u s z n y (referat opublikowany jest w niniejszym tomie - s. 179-193).

W dyskusji, krórá prowadził ks. Jan Nowaczyk, profesor przedmiotów filozoficznych w seminarium włocławskim, zabrali głos: bp Bronisław Dembowski, bp Czesław Lewandowski, ks. Ireneusz Werbiński, ks. Zdzisław Pawłowski, ks. Roman Małecki.

Wprowadzając w dyskusję ks. Nowaczyk podkreślił złożoność podjętego przez prelegenta zagadnienia i wskazał na konieczność rozważania go w szerszym – nie tylko psychologicznym – kontekście. Sugerował, aby mówiąc o powołaniu ujmować je w aspekcie subiektywnym i obiektywnym.

Trudnym do uchwycenia i tym, co komplikuje problem weryfikacji powołania są – jak to podkreślił ksiądz biskup ordynariusz B. Dembowski – świa-

dome i nieświadome potrzeby kandydata, o których wspomniał prelegent w referacie.

Zapytany przez ks. I. Werbińskiego: jakie są sposoby rozpoznawania nieświadomych motywacji oraz metody leczenia, uzdrawiania – ks. Posłuszny mówił o swoich doświadczeniach (wiele lat był konsultantem pracującym w komisji selekcyjnej kandydatów do kapłaństwa i życia zakonnego na terenie Anglii), które wskazują na złożoność i wielowymiarowość osobowości powołanego; zatem do rozpoznawania i uzdrawiania nieświadomych motywacji potrzeba różnych specjalistów o dużym doświadczeniu.

Bp Czesław Lewandowski podkreślił doniosłość podjętego zagadnienia i ważność tej problematyki szczególnie dla wychowawców. Nawiązując do adhortacji *Pastores dabo vobis*, wskazał na formację duchową jako niezwykle istotną w procesie wychowawczym, natomiast formacja ludzka może być tylko podstawą dla tej drugiej.

Mówiąc o formacji seminaryjnej alumnów oraz selekcji kandydatów ks. Z. Pawłowski zwrócił uwagę na pojawiający się coraz częściej postulat wprowadzenia roku propedeutycznego.

Zapytany przez ks. Małeckiego, na ile da się przenieść na grunt polski doświadczenia angielskie – prelegent mówił o sposobach i formach pracy komisji ds. powołań, które działają w każdej diecezji. Wydaje się konieczne wprowadzenie także na naszym terenie dokładniejszej selekcji i pracy z kandydatami, którzy zgłaszają się do seminarium. Nie wystarcza już opinia i pisemna motywacja, potrzeba dokładnych badań lekarskich, psychologicznych, rozmów i indywidualnych spotkań z kandydatem – co stopniowo będzie też wprowadzane w diecezji włocławskiej.

W wolnych wnioskach biskup ordynariusz zapytał o mający już niedługo ukazać się rocznik Teologicznego Towarzystwa Naukowego pt. „Studia Włocławskie”. Na pytanie dotyczące stosunku tej pozycji do „Ateneum Kapłańskiego” wyczerpującej odpowiedzi udzielił ks. Kazimierz Rulka, podkreślając mocno, że „Studia Włocławskie” nie będą „wchodziły w drogę” „Ateneum Kapłańskiemu”, ponieważ to ostatnie nie jest czasopismem diecezji włocławskiej, ale ogólnopolskim, chociaż redagowanym i wydawanym we Włocławku.

Ks. T. Kaczmarek przedstawił książkę o męczennikach za wiarę z diecezji włocławskiej z okresu II wojny.

opracował ks. Roman Małecki

Do tego sprawozdania redakcja dołącza informację, że ks. Roman Małecki, sekretarz Towarzystwa, obronił w dn. 2 VI 1998 r. w Instytucie Ekumenicznym KUL pracę doktorską pt. *Tajemnica Kościoła jako wspólnoty według Johna D. Zizioulasa*, napisaną pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Wacława Hryniewicza.

STATUT TEOLOGICZNEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO WE WŁOCŁAWKU

Rozdział I Normy ogólne

Art. 1. Nazwa Towarzystwa brzmi: Teologiczne Towarzystwo Naukowe Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.

Art. 2. Siedzibą Towarzystwa jest Wyższe Seminarium Duchowne we Włocławku, a terenem działalności diecezja włocławska.

Art. 3. Towarzystwo posługuje się pieczętą z napisem: Teologiczne Towarzystwo Naukowe Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.

Art. 4. Patronat nad Towarzystwem sprawuje każdorazowy ordynariusz włocławski.

Art. 5. Towarzystwo kontynuuje działalność włocławskiego Towarzystwa Teologicznego, powstałego po r. 1924, oraz pięcioletnich spotkań (1979-1984) naukowodyskusyjnego klubu „Krag” skupiającego profesorów Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.

Rozdział II Cel, środki i zakres działania

Art. 6. Celem Towarzystwa jest pogłębianie i rozwój wiedzy z zakresu teologii i nauk z nią związanych (filozofii, prawa kanonicznego i innych) w diecezji włocławskiej.

Art. 7. Do urzeczywistnienia tego celu służyć będą następujące środki:

- a) zebrania naukowo-dyskusyjne samych członków Towarzystwa lub z prelegentami zaproszonymi z innych środowisk naukowych;
- b) uczestniczenie członków Towarzystwa w spotkaniach naukowych urządanych poza diecezją włocławską;
- c) zebrania „otwarte” z prelekcjami członków Towarzystwa;
- d) publikacje naukowe lub popularnonaukowe służące realizacji celu Towarzystwa wyrażonego w art. 6.

Art. 8. Środki materialne potrzebne do realizacji celu wskazanego w art. 6 pochodzą ze składek członkowskich oraz ofiar od władz Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.

Art. 9. Zebrania towarzystwa odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w ciągu semestru.

Art. 10. Z posiedzeń Towarzystwa sporządza się protokoły, które podpisuje prezes lub wiceprezes i sekretarz posiedzenia.

Art. 11. W skład Towarzystwa wchodzi członkowie zwyczajni i honorowi.

Art. 12. Członkiem zwyczajnym zostaje każdy mianowany profesor lub wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku i nie przestaje nim być nawet wtedy, gdy przestał wykładać w tym Seminarium.

Art. 13. Członkiem zwyczajnym może być także każdy zainteresowany sprawą rozwoju wiedzy z zakresu teologii i nauk z nią związanych, zwłaszcza w diecezji włocławskiej.

Art. 14. Członkiem honorowym może zostać każdy zasłużony dla Towarzystwa i dla nauk teologicznych.

Art. 15. O przyjęciu na członka zwyczajnego decyduje Zarząd.

Art. 16. Członków honorowych mianuje Walne Zebranie na wniosek Zarządu.

Art. 17. Członek zwyczajny Towarzystwa ma prawo:

- a) brać udział w spotkaniach, zebraniach dyskusyjnych i odczytach Towarzystwa;
- b) brać czynny udział w Walnych Zebraniach z głosem dyskusyjnym;
- c) ma prawo wyboru władz Towarzystwa.

Art. 18. Członek zwyczajny Towarzystwa ma obowiązek:

- a) przestrzegać statutu i uchwał towarzystwa;
- b) brać udział w działalności Towarzystwa i czynnie ją popierać.

Art. 19. Członkiem Towarzystwa przestaje być ten, kto zgłosi pisemną rezygnację lub nie przestrzega statutu.

Rozdział III Struktura

Art. 20. Władzami Towarzystwa są:

- a) Walne Zebranie;
- b) Zarząd.

Art. 21. Walne Zebranie zbiera się co trzy lata:

- a) przyjmuje sprawozdania Zarządu i udziela mu absolutorium;
- b) wybiera na trzy lata Zarząd;
- c) do ważności uchwał Walnego Zebrania potrzebna jest obecność zwykłej większości członków zwyczajnych; w razie jej braku ogłasza się nowy termin Zebrania, które dokonuje swych czynności bez względu na liczbę zebranych;

- d) uchwały zapadają zwykłą większością głosów;
- e) Walne Zebranie otwiera prezes, obradami kieruje specjalnie wybrany przewodniczący, sekretarzuje i prowadzi protokół sekretarz powołany przez przewodniczącego.

Art. 22. Władzą wykonawczą jest Zarząd powołany na okres trzech lat przez Walne Zebranie.

Art. 23. Zarząd składa się z prezesa, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika.

Art. 24. Do czynności Zarządu należy:

- a) zwoływanie Walnych Zebrań i przygotowywanie dla nich porządku dziennego;
- b) wykonywanie uchwał Walnych Zebrań;
- c) czuwanie nad prawidłową działalnością Towarzystwa;
- d) organizowanie posiedzeń naukowych.

Art. 25. Uchwały Zarządu zapadają większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos prezesa.

Art. 26. Zebranie Zarządu odbywa się przynajmniej raz w roku.

Art. 27. Prezes reprezentuje Towarzystwo na zewnątrz i czuwa nad prawidłową działalnością Zarządu.

Art. 28. Wiceprezes zastępuje prezesa w czynnościach w razie jego nieobecności.

Art. 29. Sekretarz prowadzi protokół zebrań Towarzystwa i podpisuje wraz z prezesem wszystkie pisma.

Art. 30. Skarbnik prowadzi kasę Towarzystwa.

Art. 31. Przeprowadzanie zmian w niniejszym *Statucie* lub uchwalanie nowego dokonuje się na Walnym Zebraniu uchwałą większości głosów.

Art. 32. Statut zatwierdza ordynariusz diecezji.

Niniejszy *Statut* zatwierdzam

+ **Bronisław Dembowski**
Biskup Włocławski

Włocławek 19 lutego 1993 roku

CZŁONKOWIE

	stopień nauk.	specjaliz.	wstąpił.
1) bp Roman Andrzejewski	dr	filol. klas.	1979
2) ks. Jerzy Bagrowicz	prof. dr hab.	katechetyka	1979
3) ks. Witold Bura	mgr	prawo kanon.	1984
4) ks. Bolesław Cieślak	dr	prawo kanon.	1984
5) bp Bronisław Dembowski	prof. dr hab.	filozofia	1992
6) ks. Leonard Fic	dr	teol. fundam.	1984
7) ks. Wojciech Frątczak	dr	hist. Kościoła	1983
8) ks. Stanisław Gębicki	dr	teol. moralna	1984
9) Mirosław Glazik	mgr	filol. pol.	1997
10) ks. Piotr Głowacki	dr	teol. duchow.	1993
11) bp Marian Gołębiowski	prof. dr hab.	biblistyka	1979
12) ks. Janusz Gręźlikowski	dr	prawo kanon.	1986
13) ks. Wojciech Hanc	dr	teol. dogmat.	1979
14) ks. Stanisław Jankowski, SDB	mgr	biblistyka	1996
15) ks. Paweł Kacprzak	mgr	katechetyka	1987
16) ks. Tomasz Kaczmarek	dr	patrologia	1984
17) ks. Waldemar Karasiński	dr	homiletyka	1998
18) ks. Marek Kasik	mgr	psychologia	1996
19) ks. Krzysztof Konecki	dr hab.	liturgika	1984
20) ks. Lech Król	dr	teol. duchow.	1991
21) ks. Witold Kujawski	dr	hist. Kościoła	1984
22) ks. Teodor Lenkiewicz	mgr	teol. fundam.	1982
23) bp Czesław Lewandowski	mgr	teol. moralna	1984
24) ks. Tadeusz Lewandowski	dr	homiletyka	1984
25) ks. Stanisław Librowski	prof. dr hab.	hist. Kościoła	1993
26) ks. Mieczysław Łaszczyk	dr	teol. pastor.	1993
27) ks. Roman Małecki	dr	teol. dogmat.	1996
28) ks. Tomasz Michalski	mgr	teol. duchow.	1993
29) ks. Ireneusz Mrowicki	mgr	teol.	1995
30) ks. Jan Nowaczyk	dr	filozofia	1980
31) ks. Stanisław Olejnik	prof. dr hab.	teol. moralna	1979
32) ks. Zdzisław Pawlak	dr	filozofia	1979
33) ks. Zdzisław Pawłowski	dr	biblistyka	1987
34) ks. Lesław Politowski	dr	liturgika	1996
35) ks. Antoni Poniński	mgr	teol. moralna	1995
36) ks. Henryk Połuszny	lic.	psychologia	1995

37) ks. Tadeusz Przybylski	dr	filozofia	1979
38) ks. Jan Przybyłowski	dr	teol. pastor.	1989
39) ks. Kazimierz Rulka	mgr	hist. Kościoła	1991
40) ks. Kazimierz Skoczylas	dr	katechetyka	1994
41) ks. Bogusław Skowroński	dr	teol. moralna	1982
42) ks. Zbigniew Skrobicki	dr	nauki społ.	1979
43) ks. Jacek Szymański	dr	teol. moralna	1997
44) ks. Stanisław Waszczyński	mgr	teol. pastor.	1990
45) ks. Grzegorz Wawrzyniak	mgr	teol. moralna	1992
46) ks. Stanisław Wenderlich	dr	teol. duchow.	1993
47) ks. Ireneusz Werbiński	prof. dr hab.	teol. duchow.	1984
48) ks. Zbigniew Wróbel	mgr	filol. klas.	1992

ZARZĄD

w latach 1979-1984 („Krağ”):

ks. prof. dr hab. Stanisław Olejnik – prezes, ks. dr Zdzisław Pawlak – sekretarz

w latach 1984-1991:

ks. dr Marian Golebiewski – prezes, ks. dr Franciszek Józwiak – wiceprezes, ks. dr Tomasz Kaczmarek – sekretarz, ks. dr Ireneusz Werbiński – skarbnik

w latach 1991-1994:

ks. prof. dr hab. Stanisław Olejnik – prezes, ks. dr Stanisław Gębicki – wiceprezes, ks. dr hab. Ireneusz Werbiński – sekretarz, ks. lic. Lech Król – skarbnik

w latach 1994-1997:

ks. dr Zdzisław Pawlak – prezes, ks. dr Krzysztof Koncki – wiceprezes, ks. mgr Kazimierz Rulka – sekretarz, ks. dr Kazimierz Skoczylas – skarbnik

od 1997 r.:

ks. prof. dr hab. Ireneusz Werbiński – prezes, ks. dr Leonard Fic – wiceprezes, ks. dr Roman Małeckci – sekretarz, ks. dr Mieczysław Łaszczuk – skarbnik

ZMARLI CZŁONKOWIE

Ks. Franciszek Józwiak (1931-1988) – z wykształcenia biblista, odbył studia w zakresie Pisma Świętego Nowego Testamentu na KUL-u, które uwieńczył doktoratem z teologii w 1965 r. Wykładał w seminarium wrocławskim od 1959 r.: archeologię biblijną, propedeutykę biblijną i Pismo Święte Nowego Testamentu.

Należał do grupy członków założycieli klubu naukowodyskusyjnego „Krag”. W latach 1984-1991 był wiceprezesem Towarzystwa. Systematycznie uczestniczył w spotkaniach Towarzystwa w latach 1979-1988 i zabierał głos w dyskusji. Wygłosił jeden referat: *Główne tematy przepowiadania Nowego Testamentu według J.F. Fitzmayera* (5 III 1982).

Zmarł 28 marca 1988 r.

Ks. Jerzy Kaźmierczak (1936-1992) – z wykształcenia religiolog i teolog fundamentalista, odbył studia na ATK i zagraniczne w zakresie religioologii na Uniwersytecie Wiedeńskim, uwieńczone doktoratem w 1972 r. Wykładał w seminarium wrocławskim w l. 1972-1973 i 1976-1992: religioznawstwo, teologię fundamentalną (apologetykę), zagadnienia ateizmu. Uczył też języków obcych: niemieckiego i angielskiego.

Należał do grupy członków założycieli klubu naukowodyskusyjnego „Krag”. W miarę sytematycznie uczestniczył w spotkaniach Towarzystwa w latach 1979-1990, głosił referaty i zabierał głos w dyskusji. W okresie funkcjonowania „Kre-gu” wygłosił cztery referaty, w których poruszał przede wszystkim problem wiary: 1) „*Credo*” *Hansa Künga* (2 V 1980), 2) *Teologia a Urząd Nauczycielski Kościoła* (14 III 1981), 3) *Ateizm zjawiskiem światowym* (9 XII 1983), 4) *Psychologia wiary i niewiary* (3 II 1984).

Zmarł 16 sierpnia 1992 r.

Ks. Tadeusz Korpusiński (1933-1995) – z wykształcenia teolog liturgista i pastoralista, odbył studia z teologii pastoralnej na KUL-u w l. 1961-1962 i 1966-1967 oraz zagraniczne na Katolickim Uniwersytecie w Lowanium (1967-1972), gdzie zdobył doktorat. Wykładał w seminarium wrocławskim w latach 1972-1994 liturgikę i teologię pastoralną.

Uczestniczył sporadycznie w spotkaniach Towarzystwa w latach 1984-1991. Wygłosił wtedy jeden referat: *Sytuacja teologii pastoralnej obszaru języka niemieckiego* (17 XI 1989).

Zmarł 3 marca 1995 r.